

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Середня освіта (Історія)

Першого рівня вищої освіти

за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено

Вченою радою Сумського державного
педагогічного університету імені

А.С.Макаренка

Протокол № _____ від _____ 2020 року

Голова Вченої ради

Ректор _____ Ю.О. Лянной

Суми 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
Освітньо-професійної програми
Середня освіта (Історія)
першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія)
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри історії України

Протокол № 6 від «3» листопада 2020 р.

Завідувач кафедри історії України _____ (Бугрій В.С.)

«3» листопада 2020 р.

Протокол № 5 від «5» листопада 2020 р.

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін.

Завідувач кафедри всесвітньої історії,
міжнародних відносин та методики навчання
історичних дисциплін _____ (Михайличенко О.В.)

«5» листопада 2020 р.

Ухвалено науково-методичною комісією НН інституту історії та філософії

Протокол № 4 від «6» листопада 2020 р.

Голова науково-методичної комісії
НН інституту історії та філософії _____ (Моцак С.І.)

Перший проректор _____ (Пшенична Л.В.)

Керівник Центру забезпечення якості вищої освіти _____ (Ячменик М.М.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія) підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка розроблена та внесена кафедрою історії України та кафедрою всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Розробники:

БУГРІЙ Володимир Станіславович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка; гарант ОПІ

ВОВК Олександр Володимирович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

МИХАЙЛИЧЕНКО Олег Володимирович, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

ПОДРЕЗ Юлія Вікторівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка;

ОСАДЧИЙ Дмитро Юрійович, здобувач вищої освіти студент II курсу (спеціальність 014 Середня освіта (Історія)) навчально-наукового інституту історії та філософії СумДПУ імені А. С. Макаренка

Рецензенти:

МІЛЬЧЕВ Володимир Іванович, доктор історичних наук, професор, декан історичного факультету Запорізького національного університету;

ПОМЕТУН Олена Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник Відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки Національної педагогічної академії наук України;

ДОКТОРОВИЧ Галина Іванівна, методист Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти в Сумській області.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка Навчально-науковий інститут історії та філософії Кафедра історії України Кафедра всевітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти бакалавр Кваліфікація – Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія). Вчитель історії. Вчитель правознавства / Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія). Вчитель історії. Організатор історико-краєзнавчої роботи
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Середня освіта (Історія) першого рівня вищої освіти (бакалавр) за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія) галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одинарний. На базі повної загальної середньої освіти 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців На базі ступеня «молодший спеціаліст» можуть бути перезараховані не більше, ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих у межах попередньої освітньої програми.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта, ОС Бакалавра, ОКР молодший спеціаліст
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	Програма дійсна з 01.09.2020 р. до введення в дію Стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 Середня освіта (Історія)
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2020-rik
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, які володіють фундаментальними знаннями та практичними навичками в галузі освіти з предметної спеціальності історія, правознавство, історичне краєзнавство здатних здійснювати професійну діяльність, спрямовану на організацію освітнього процесу з історії, правознавства, історико-краєзнавчої роботи в закладах середньої освіти, на засадах особистісно-орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів. Забезпечити формування компетентностей, необхідних майбутнім вчителям історії, правознавства для здійснення ефективної професійної діяльності та самоосвіти протягом життя. Формувати здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі історії, правознавства та методики навчання, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	

3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність 014 Середня освіта (Історія)</p> <p>Блок обов'язкових навчальних дисциплін становить 153 кредити ЄКТС (64%), із них дисципліни циклу загальної підготовки становлять 21 кредит ЄКТС (9%), циклу професійної підготовки – 132 кредита ЄКТС (55%). Блок вибірових навчальних дисциплін становить 60 кредитів ЄКТС (25%). На практичну підготовку відводиться 24 кредита ЄКТС (10%).</p> <p>Предметні компетентності з історії та методики навчання історичних дисциплін забезпечуються 138 кредитами ЄКТС (58%), з правознавства/історичного краєзнавства – 30 кредитів (16%), з психолого-педагогічних дисциплін – 23 кредитами ЄКТС (10%)</p> <p>Об'єкт вивчення: освітньо-виховний процес у закладах середньої освіти (за предметними спеціальностями історія, правознавство).</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: Сучасні теоретичні засади історії та правознавства (достатні для формування предметних компетентностей), педагогіки та психології, методики навчання історії та правознавства, краєзнавчої роботи (рівень базової середньої освіти).</p> <p>Методи, методики та технології: методи історії та права як наук. Освітні технології та методики формування ключових і предметних компетентностей, моніторингу педагогічної діяльності та аналізу педагогічного досліду, проведення освітніх вимірювань, ефективних способів взаємодії всіх учасників освітнього процесу.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма зорієнтована на підготовку фахівців з історії на основі системи освітніх компонентів, що ґрунтуються на наукових та практичних досягненнях у сфері історичних досліджень; здійснення педагогічних функцій, вирішення завдань професійної та соціальної діяльності, розв'язання теоретичних задач і практичних проблем у галузі вивчення історії, забезпечення здатності випускника здійснювати професійну діяльність на первинній посаді одразу після закінчення терміну навчання та створює умови подальшої професійної та наукової кар'єри.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Середня освіта в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка. Акцент робиться на здобутті компетентностей у галузі середньої освіти, що обумовлює визначену зайнятість та можливість подальшої освіти, кар'єрного зростання.</p> <p>Ступенева освітня програма є комбінацією загальної академічної освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Історія), а також спеціальної підготовки, що фокусується на більш глибокому розумінні предметних спеціальностей.</p> <p>Ключові слова: освіта, історична наука, технології навчання та викладання, історія, правознавство, історичне краєзнавство, педагогіка та теорія виховання.</p>

Особливості програми	<p>Програма базується на сучасних нормативно-правових документах у сфері загальної та вищої освіти, сучасних уявленнях про історичну науку та методику навчання.</p> <p>Освітня програма містить перелік програмових компетентностей та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання. Вона передбачає проведення навчальної педагогічної практики в базовій школі та у літніх оздоровчих таборах, виробничій практиці за профілем майбутньої професії. Є основою для навчання за ОПП підготовки магістра середньої освіти (другий ступінь вищої освіти).</p> <p>Безперервні зміни в галузі освіти вимагають постійної корекції навчальних планів і навчальних дисциплін, тому склад вибіркових дисциплін програми періодично оновлюється, що дозволяє враховувати тенденції розвитку.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Особа, яка здобула ступінь бакалавра може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт (за ДК003:2010 та НКУ «Класифікатор професій – 2016»), а саме:</p> <p>вчитель середнього навчально-виховного закладу, вчитель історії, вчитель правознавства (КОД КП – 2320, КОД ЗКППТР – 25157); викладач-стажист (КОД КП – 3340); асистент вчителя (КОД КП – 3340)</p>
Подальше навчання	<p>Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових спеціальностей в системі освіти дорослих.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого особистісно орієнтованого навчання, на основі компетентнісного, системного, партисипативного, інтегративного підходів.</p> <p>Форми навчання: аудиторні (лекційні, практичні, семінарські, лабораторні), позааудиторні (індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри, написання та захист курсових робіт, навчальна та виробнича практика, науково-дослідна робота), самостійна робота.</p> <p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (вправи, лабораторні, практичні, графічні та дослідні роботи).</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ЄКТС та національною шкалою оцінювання.</p> <p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми.</p>

	<p>Види контролю: поточний контроль, поетапний, контроль самостійної роботи студентів, підсумковий контроль.</p> <p>Форми контролю: усні та письмові экзамени, заліки, захист курсових робіт, звіти з практик, презентації, проєктна робота, підсумкова атестація у формі комплексного кваліфікаційного экзамену з історії та методики навчання і психолого-педагогічних дисциплін</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ПК 1. Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі історії, правознавства та методики навчання, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 3. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 9. Здатність використовувати знання державної та іноземної мови в освітній діяльності.</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>
Професійні (фахові) компетентності спеціальності (ПК)	<p>ПК 1. Здатність використовувати методологію історії як науки.</p> <p>ПК 2. Здатність орієнтуватися в історичному часі, застосовувати періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу, доцільно використовувати категоріально-понятійний апарат і хронологію історичної науки.</p> <p>ПК 3. Здатність ефективно й грамотно працювати з різними джерелами історичної інформації, будувати усні й письмові висловлювання щодо історичних фактів, історичних постатей та історичної теорії.</p> <p>ПК 4. Здатність розкривати загальну структуру історичної науки на основі взаємозв'язку основних історичних процесів та постатей.</p> <p>ПК 5. Здатність характеризувати досягнення історичної науки та сучасний стан історичних інституцій, їхні ролі в суспільному житті, оцінювати та визначати історичні джерела (пам'ятки).</p> <p>ПК 6. Здатність застосовувати системні знання з історії та методики навчання історії при навчанні предмета в базовій середній школі, здійснювати структурування навчального матеріалу.</p> <p>ПК 7. Здатність застосовувати пошук, аналіз та розуміння архівних матеріалів, дискутувати про минуле в політичному й культурному аспектах.</p> <p>ПК 8. Здатність чітко і логічно відтворювати базові історичні знання, оцінювати нові відомості, факти, події інтерпретації у контексті формування в учнів цілісної історичної картини світу.</p>

	<p>ПК 9. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння спрямовані на прийняття й породження зв'язних монологічних й діалогічних текстів в усній і письмових формах, володіти методикою розвитку зв'язного мовлення учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.</p> <p>ПК 10. Здатність доцільно застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання, створювати навчально-методичне забезпечення для проведення занять.</p> <p>ПК 11. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>ПК 12. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>ПК 13. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання)</p> <p>ПК 14. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>ПК 15. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання	<p>ПРЗ 1. Знати історичну термінологію й наукову періодизацію історичних процесів.</p> <p>ПРЗ 2. Знати та розуміти основні концепції, теорії та етапи розвитку історичної науки.</p> <p>ПРЗ 3. Знати, розуміти та використовувати рекомендації з методики навчання історії для виконання освітньої програми в базовій середній школі.</p> <p>ПРЗ 4. Знати та розуміти історіографію для аналізу сучасних наукових дискусій із проблем вітчизняної та всесвітньої історії.</p> <p>ПРЗ 5. Знати історичні особливості розвитку регіонів України, реалізує красназавчий підхід на уроках історії, у позакласній та позашкільній роботі з учнівською молоддю.</p> <p>ПРЗ 6. Опанування концептуальними засадами, теоретичної та навчально-практичної складових процесу навчання історії у школі.</p>
Уміння	<p>ПРУ 1. Уміти використовувати новітні методологічні підходи у навчальній та професійній діяльності: цивілізаційний, аксіологічний, культурологічний, антропологічний, багатофакторний.</p> <p>ПРУ 2. Уміти орієнтуватися в науковій періодизації, порівнювати історичні процеси вітчизняної та всесвітньої історії, виявляти тенденції міжнародних відносин, пов'язані з геополітичними чинниками.</p> <p>ПРУ 3. Уміти працювати з джерелами інформації, інтегрувати їх зміст, визнавати й сприймати різноманітність критичного аналізу і оцінок історичних джерел.</p> <p>ПРУ 4. Уміти використовувати методи й методики діагностування навчальних досягнень учнів з історії.</p> <p>ПРУ 5. Уміти оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.</p>

	<p>ПРУ 6. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності.</p> <p>ПРУ 7. Уміти застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p> <p>ПРУ 8. Уміти добирати і застосовувати освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів.</p> <p>ПРУ 9. Уміти відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини.</p> <p>ПРУ 10. Добирати міжпредметні зв'язки курсів історії в базовій середній школі відповідно до Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Суспільствознавство».</p>
Комунікація	<p>ПРК 1. Створює тексти та короткі описи (Есе) на підставі історичної інформації, які можуть бути використані в журналістиці, в місцевих органах влади, музеях тощо.</p> <p>ПРК 2. Творчо використовувати теорії й досвід у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.</p>
Автономія і відповідальність	<p>ПРА 1. Пояснює та аналізує суспільні явища, процеси й тенденції у державі та світі, концепцію сталого розвитку людства.</p> <p>ПРА 2. Характеризує об'єктивно й неупереджено історичні події та постаті різних історичних періодів.</p> <p>ПРА 3. Володіє основами професійної культури, має здатність створювати й редагувати тексти фахового змісту.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	<p>Освітньо-професійну програму 014 Середня освіта (Історія) забезпечують науково-педагогічні працівники, які мають відповідну кваліфікацію, стаж роботи, і відповідають вимогам, що визначені чинними ліцензійними умовами.</p> <p>Усі викладачі кафедри проходять підвищення кваліфікації щоп'ять років. Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	<p>Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки.</p> <p>Наявна матеріально-технічна база, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів.</p> <p>Освітній процес забезпечений навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, лабораторіями, устаткуванням, необхідним для виконання навчального плану. Для проведення практичних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявність спеціалізованих комп'ютерних класів з доступом до інтернет-мережі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура (гуртожитки, їдальня, актовий зал, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба), що відповідає ліцензійним вимогам.</p>
Специфічні характеристики	<p>Наявність навчально-методичного забезпечення, що включає: Навчальний план, Робочі програми усіх навчальних дисциплін;</p>

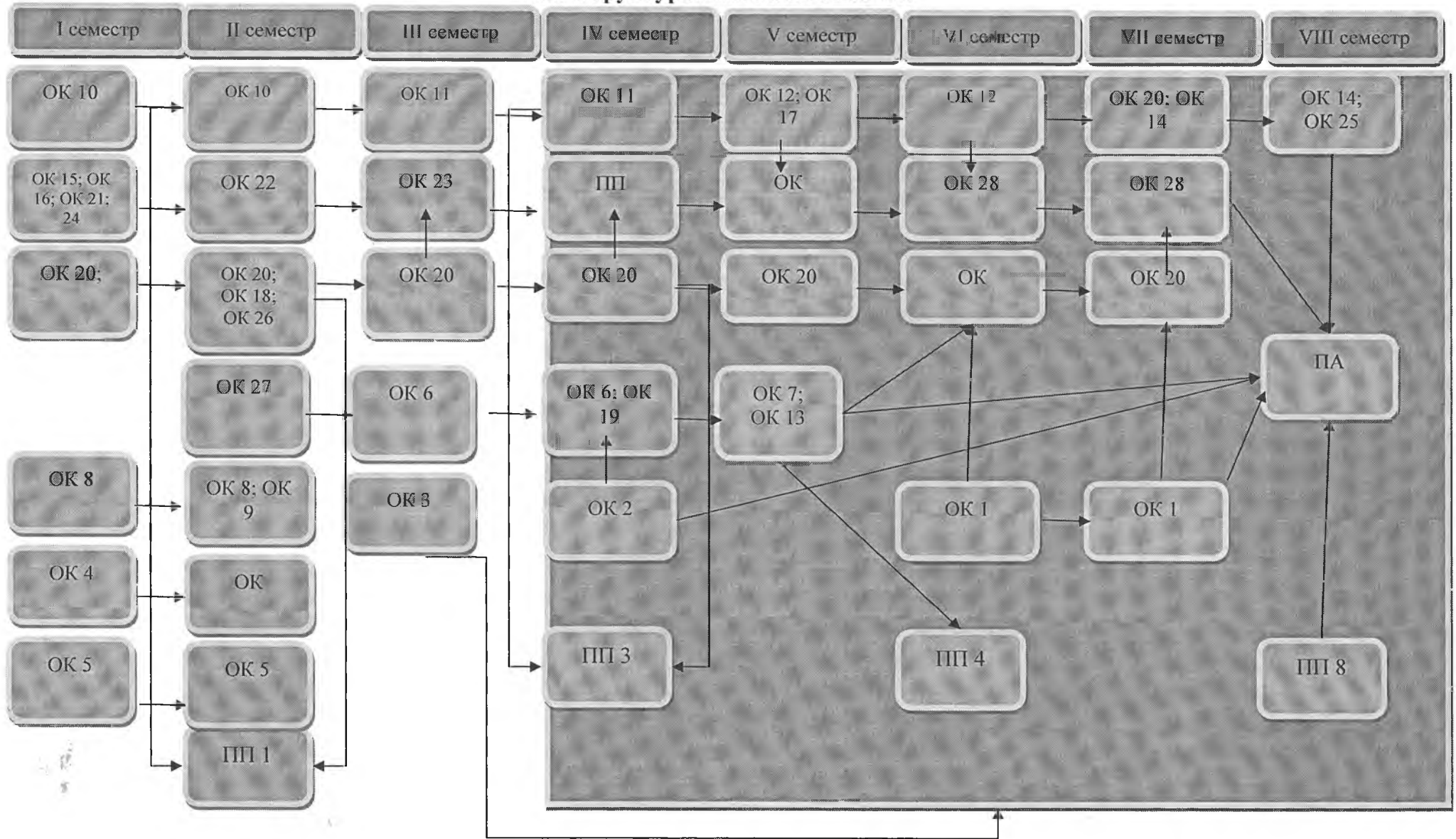
інформаційного та навчально-методичного забезпечення	<p>програми практик; дидактичні матеріали для практичних та лабораторних занять, самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін; методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації щодо написання курсових робіт.</p> <p>Інформаційне забезпечення:</p> <p>Навчально-методичне забезпечення дисциплін включає: пакети контрольних завдань для оцінювання рівня знань студентів; методичні вказівки та рекомендації щодо виконання практичних завдань; методичні вказівки щодо виконання курсових робіт. Додатково використовуються авторські розробки (методичні рекомендації, посібники) викладачів, електронні навчальні курси з можливістю дистанційного навчання. Впроваджена система дистанційного навчання Moodle. Забезпечений доступ до матеріалів електронного репозитарію університету. Офіційний веб-сайт (https://sspu.edu.ua) містить інформацію про освітні програми, перелік дисциплін даної спеціальності, навчальну, наукову й виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти, розклад консультацій викладачів кафедри тощо. Здобувачам вищої освіти забезпечений вільний та зручний постійний доступ до робочих програм та інших навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін, а також до електронних інформаційних ресурсів у бібліотеці університету</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Підготовка бакалаврів здійснюється за кредитно-трансферною системою. Право на участь здобувачів вищої освіти у програмах кредитної мобільності може бути на підставі укладених договорів з іншими закладами вищої освіти а також з власної ініціативи здобувача освіти, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Право здобувачів вищої освіти на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване: на підставі участі у програмах міжнародної мобільності відповідно до укладених угод; з власної ініціативи, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Підготовка іноземних громадян здійснюється відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.</p>

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
1.1 Цикл загальної підготовки			
ОК 1.01	Іноземна мова	7	залік
ОК 1.02	Філософія	3	залік
ОК 1.03	Українська мова за професійним спрямуванням	4	екзамен
ОК 1.04	ІКТ	3	залік
ОК 1.05	Фізичне виховання	4	залік
Разом:		21	
1.2. Цикл професійної підготовки			
ОК 1.06	Педагогіка	8	екзамен
ОК 1.07	Основи інклюзивного навчання	3	залік
ОК 1.08	Психологія	6	екзамен
ОК 1.09	Вікова фізіологія та здоров'я дитини	3	залік
ОК 1.10	Історія стародавнього світу	9	залік, екзамен,
ОК 1.11	Історія середніх віків	9	залік, екзамен
ОК 1.12	Нова історія країн Європи та Америки	9	залік, екзамен
ОК 1.13	Медіаграмотність	4	екзамен
ОК 1.14	Новітня історія країн Європи та Америки	10,5	екзамен
ОК 1.15	Археологія	4	екзамен
ОК 1.16	Генеалогія	3	залік
ОК 1.17	Історія країн Центральної та Східної Європи	4	залік
ОК 1.18	Історія Сумщини та Північно-Східної України	4	залік
ОК 1.19	Теорія та методика викладання історії	3	залік
ОК 1.20	Історія України	28	залік, екзамен
ОК 1.21	Спеціальні історичні дисципліни	3	залік
ОК 1.22	Історична географія	3	залік
ОК 1.23	Етнографія України	3	залік
ОК 1.24	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 1.25	Історіографія всесвітньої історії та історії України	5	залік
ОК 1.26	Історія церкви в Україні	3	залік
ОК 1.27	Курсова робота з психолого-педагогічних дисциплін	3	контрольні роботи
ОК 1.28	Курсова робота з історії	3	контрольні роботи
Разом:		133,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		154,5	
2. Вибірковий цикл ОП			
	Загальний обсяг вибірових компонентів:	60	
3. Практична підготовка			
ПП 3.1	Археологічна практика	3	залік
ПП 3.2	Етнографічна практика	3	залік
ПП 3.3	Навчальна педагогічна практика в середніх класах	3	залік

ПП 3.4.	Навчальна педагогічна практика з позашкільної роботи	3	залік
ПП 3.5.	Виробнича практика за профілем майбутньої професії	12	залік
Загальний обсяг компонентів практичної підготовки:		24	
4. Підсумкова атестація			
ПА 4.1.	Комплексний кваліфікаційний екзамен з історії та методики навчання і психолого-педагогічних дисциплін	1,5	залік
Разом:		1,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

4. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Історія) спеціальності 014 Середня освіта (Історія) проводиться у формі кваліфікаційного екзамену з історії та методики навчання і психолого-педагогічних дисциплін та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня Бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія). Вчитель історії. Вчитель правознавства / Бакалавр середньої освіти за предметною спеціальністю 014 Середня освіта (Історія). Вчитель історії. Організатор історико-краєзнавчої роботи.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**5. Матриця відповідності програмних компетентностей
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК 1.	ОК 2.	ОК 3.	ОК 4.	ОК 5.	ОК 6.	ОК 7.	ОК 8.	ОК 9.	ОК 10.	ОК 11.	ОК 12.	ОК 13.	ОК 14.	ОК 15.	ОК 16.	ОК 17.	ОК 18.	ОК 19.	ОК 20.	ОК 21.	ОК 22.	ОК 23.	ОК 24.	ОК 25.	ОК 26.	ОК 27.	ОК 28.	ПП 1	ПП 2	ПП 3	ПП 4	ПП 5	ПА 1	
ПК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК1	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК2		+				+															+	+							+	+	+	+	+	+	
ЗК3		+	+			+	+	+	+												+	+							+	+	+	+	+	+	
ЗК4				+	+	+		+	+												+	+							+	+	+	+	+	+	
ЗК5	+	+	+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК8		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК9	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	
ЗК10	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПК1												+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПК2			+	+								+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПК3			+	+								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПК4			+	+																							+		+	+	+	+	+	+	+
ПК5			+	+								+																+	+		+	+	+	+	+
ПК6			+	+																	+	+							+	+	+	+	+	+	+
ПК7			+	+								+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	
ПК8		+	+	+				+													+	+							+	+	+	+	+	+	+
ПК9	+		+					+											+												+	+	+		

	OK 1.	OK 2	OK 3.	OK 4.	OK 5.	OK 6.	OK 7.	OK 8.	OK 9.	OK 10.	OK 11.	OK 12.	OK 13.	OK 14.	OK 15.	OK 16.	OK 17.	OK 18.	OK 19.	OK 20.	OK 21.	OK 22.	OK 23.	OK 24.	OK 25.	OK 26.	OK 27.	OK 28.	III 1	III 2	III 3	III 4	III 5	IIA 1
ПК10		+				+												+								+				+	+	+		
ПК11			+		+				+		+			+		+				+		+								+	+	+		
ПК12	+		+			+						+			+			+					+							+	+	+		
ПК13		+				+				+						+				+							+			+	+	+		
ПК14		+						+												+				+						+	+	+		
ПК15	+						+							+								+				+				+	+	+		

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ОК 1.	ОК 2	ОК 3.	ОК 4.	ОК 5.	ОК 6.	ОК 7.	ОК 8.	ОК 9.	ОК 10.	ОК 11.	ОК 12.	ОК 13.	ОК 14.	ОК 15.	ОК 16.	ОК 17.	ОК 18.	ОК 19.	ОК 20.	ОК 21.	ОК 22.	ОК 23.	ОК 24.	ОК 25.	ОК 26.	ОК 27.	ОК 28.	ІІІ 1	ІІІ 2	ІІІ 3	ІІІ 4	ІІІ 5	ПА				
ПРЗ 1											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПРЗ 2												+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРЗ 3																				+	+									+	+	+						
ПРЗ 4											+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРЗ 5																				+	+			+	+			+	+	+	+	+	+					
ПРЗ 6	+																														+	+	+	+	+			
ПРУ 1		+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+				
ПРУ 2											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРУ 3				+							+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРУ 4	+																												+		+	+	+	+				
ПРУ 5			+				+				+				+				+	+			+					+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРУ 6	+					+							+											+					+	+	+	+	+	+	+			
ПРУ 7	+			+				+							+				+							+		+	+	+	+	+	+	+	+			
ПРУ 8		+				+						+						+				+						+			+	+	+	+	+			
ПРУ 9		+					+												+							+					+	+	+	+	+	+		
ПРУ10										+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+	+			
ПРК 1	+		+								+															+		+	+									
ПРК 2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ПРА 1											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРА 2											+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРА 3	+		+			+				+	+															+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+